Dosar nr. 4-2180/2023
4-23085423-12-4-15062023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

22 septembrie 2023 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
În componență:
Președintele ședinței, judecătorul Olga Bejenari
Grefieri Melisa Gaidanov, Alisa Stratila
În absența:
Persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional Raisa Covali
Agentului constatator din cadrul IP Botanica al DP mun. Chișinău Cristina Barbacari
(în privința cărora au fost întreprinse măsurile necesare privind citarea legală)

examinând în ședința de judecată publică, în limba română, cauza contravențională inițiată de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Botanica al DP mun. Chișinău, Barbacari Cristina, în privința lui **Covali Raisa, data nașterii *****, IDNP *****, domiciliată în** *****, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional,

C O N S T A T Ă:

Făptuitoarea **Covali Raisa**, mama lui *****, care la data de 07 iunie 2023, ora 11:00, aflându-se pe adresa com. Băcioi, str. Testemițeanu, a sustras din automobilul de model „*****” cu numărul de înmatriculare „*****”, suma de 1 500 lei, nu și-a îndeplinit obligațiunile de întreținere, educare și instruire a minorului, cauzând pagubă lui Breahnă Dorin, prin ce a ignorat prevederile art. 60 din Codul familiei.

Acțiunile făptuitoarei, de către agentul constatator au fost încadrate în baza art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, potrivit căruia constituie contravenție *neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului*.

Totodată, cauza contravenţională şi materialele anexate, împreună cu procesul-verbal cu privire la contravenție cu seria şi nr. MAI05 904865, au fost expediate în instanţa de judecată, conform competenței spre examinare în fond la Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), fiind distribuită judecătorului Olga Bejenari, la 15 iunie 2023, ora 08:36 *(f.d.1)*.

În şedinţă de judecată, *făptuitoarea Covali Raisa*, fiind citată legal despre data, ora şi locul examinării cauzei contravenționale, prin citaţie scrisă expediată la adresa de domiciliu indicată de aceasta în cadrul examinării cauzei contravenţionale, care a fost restituită instanţei cu menţiunea *„plecat" (f.d. 21),* nu s-a prezentat în fața instanței, nu a comunicat motivele neprezentării şi nici nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, manifestând un vădit dezinteres în acest sens, iar instanţa a stabilit că procesul-verbal cu privire la contravenţie, prin care au fost reţinute faptele incriminate şi domiciliul lui Covali Raisa, a fost întocmit în prezenţa acesteia, fiind informată astfel despre iniţierea unui proces contravenţional în privinţa sa şi a remiterii spre examinare în instanţa de judecată, confirmând inclusiv prin semnătura sa în acest proces-verbal.

Din aceste considerente, instanţa de judecată consideră că a luat toate măsurile necesare şi posibile pentru a asigura citarea legală a făptuitoarei, iar astfel, prin prisma art. 455 alin. (3) din Codul contravențional, s-a dispus continuarea examinării cauzei în absenţa acesteia, cu remiterea ulterioară a copiei de pe hotărâre, fiind epuizate toate metodele legale de notificare a sa privind examinarea cauzei şi mai mult, lista şedinţelor de judecată în cauza pendinte au fost afișate public pe portalul oficial al instanţelor de judecată www.jc.instante.justice.md.

În subsidiar, instanța de judecată mai reține că, persoana în privința căreia a fost întocmit un proces contravențional este responsabilă de veridicitatea datelor de contact comunicate și de recepționarea corespondenței expediate pe adresa comunicată, din care considerent consideră că s-au luat toate măsurile necesare pentru a respecta procedura de citare legală a lui Covali Raisa.

Agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Centru al DP mun. Chişinău, Barbacari Cristina , fiind citat despre locul, data și ora examinării cauzei contravenționale, prin citație cu aviz de recepție recomandat *(f.d. 15, 20),* nu s-a prezentat în instanţa de judecată, dar prin cererea scrisă din 17 iulie 2023 *(f.d. 16-17, 23-24)* a solicitat examinarea cauzei contravenționale în lipsa sa, precizând că susține integral procesul-verbal cu privire la contravenție, astfel instanța de judecată precizează că a fost respectată procedura de citare legală.

La fel, instanţa notează că în partea ce ține de citarea participanților, este pertinentă şi jurisprudenţa CtEDO, care în cauza *Ponomariov împotriva Ucrainei* a evidenţiat că ţine de obligaţia părţilor de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoştinţă, iar mai mult, Curtea reaminteşte că un

stat nu poate fi considerat răspunzător atunci când o parte, citată legal şi informată despre obiectul cauzei, renunţă, în mod expres, la dreptul de a se prezenta în instanță şi de a se apăra (cauza *Poitrimol împotriva Franţei*, hotărârea din 23 noiembrie 1993, § 31), or atitudinea reclamanților ar echivala cu o renunțare la dreptul de a apărea în instanţă, sau acordul de examinare a cauzei în baza materialului existent.

De asemenea, instanța de judecată reține că comunicarea actelor judiciare, în măsura în care este un act de comunicare între organul judiciar și părți, are loc pentru a permite părților, dacă e cazul, să declare recurs (*Diaz Ochoa împotriva Spaniei*, 22 iunie 2006, § 48, și *S.C. Raissa M. Shipping SRL împotriva României*, 8 ianuarie 2013, § 30) şi respectiv, instanțele trebuie să întreprindă tot posibilul care într-un mod rezonabil să citeze părțile și să se asigure că acestea sunt la curent cu procedurile la care participă (*Ovuş împotriva Turciei*, 13 octombrie 2009, § 48).

Prin urmare, instanța de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul participanților la proces la participarea efectivă la examinarea cauzei, întru respectarea unui proces echitabil, dar persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional și agentul constatator nu s-au prezentat în instanța de judecată, în pofida înştiinţării despre modalitatea, locul şi timpul examinării cauzei, iar instanţa a dispus examinarea cauzei în absenţa acestora, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

În continuare, verificând materialele cauzei contravenţionale şi procesul-verbal cu privire la contravenție sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa în coroborare cu expunerile agentului constatator la materialele dosarului contravenţional, instanța de judecată reține următoarele.

În drept, în conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Potrivit art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. b) din Codul contravenţional, instanţa judecă cauzele contravenţionale prevăzute la art. 61, **63–66**, 316–318[1], 320, 336 din acelaşi cod.

Respectiv, în conformitate cu prevederile art. 400 alin. (4) şi (5) din Codul contravenţional, contravenţiile prevăzute la articolele 63–65 se constată de către angajaţii subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne care exercită

atribuţiile poliţiei, iar procesele-verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la articolele 63–65 se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (4) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală.

Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (a se vedea *Ziliberberg împotriva Moldovei*, § 35, din 01 februarie 2005; *Angel împotriva României*, § 52, din 04 octombrie 2007 sau *Ozturk împotriva Germaniei* din 21 februarie 1994).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

În asemenea situație, în vederea respectării garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție cu seria și nr. MAI05 904865 din 08 iunie 2023 .

Sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenţie, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 din Codul contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 din Codul contravențional.

Aşadar, instanța de judecată reține că, procesul-verbal a fost întocmit și perfectat în prezenţa făptuitoarei, cu specificarea drepturilor și obligațiilor prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul contravențional, precum și decizia de remitere pentru examinare conform competenței în instanţa de judecată, în temeiul art. 395 din acelaşi cod.

La fel, este consemnat dreptul de a solicita un interpret sau de a-şi prezenta obiecţii şi probe suplimentare, neutilizat de făptuitor în condiţiile lipsei de necesitate, din care nu denotă alte aspecte privind nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Subsecvent, din cercetarea actului menționat, instanța constată că agentul constatator a respectat prevederile art. 443 alin. (1) lit. a)-h) din Codul contravenţional şi a inserat data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii, calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; menţiunea prin semnătură despre aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387, obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, iar decizia de remitere a cauzei este stipulată clar şi descifrabil.

Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care instanţa nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei, dar în privinţa temeiniciei acesteia se va expune *infra*.

Mai mult ca atât, făptuitorul a avut suficient termen pentru a-şi prezenta probele în apărarea sa şi i s-a oferit dreptul să explice poziţia sa cu referire la învinuirea adusă în instanţa de judecată.

În acelaşi context, instanța reiterează că procesul-verbal cu privire la contravenție, în sensul art. 442 din Codul contravențional, este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul, iar procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a *probelor acumulate*, în *prezenţa* făptuitorului sau în absenţa lui, or, în atare circumstanţe, se concluzionează că, în procesul-verbal cu privire la contravenție este necesar de a fi descrisă fapta, în așa fel ca învinuirea formulată să fie clară făptuitorului.

Respectiv, instanţa consideră că a fost respectat integral art. 443 din Codul contravențional la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Botanica al DP mun. Chişinău, Barbacari Cristina, neexistând cazuri de nulitate absolută care ar putea fi invocate din oficiu, iar în consecință, instanța constată că forța probantă a actului prezentat în instanţă nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Sub aspectul temeiniciei procesului verbal cu privire la contravenţie, instanţa concretizează că dreptul unei persoane de a fi prezumată nevinovată și de a solicita acuzării să dovedească faptele ce i se impută, rezultă cert din art. 375 alin. (1) din Codul contravențional, potrivit căruia, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

Totodată, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza *Bosoni împotriva Franţei*, hotărârea din 7 septembrie 1999).

În această ordine de idei, instanța remarcă că Covali Raisa este învinuită de comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional.

Respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul-verbal de contravenție și în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) din Codul contravențional, instanța de judecată reține că acuzarea şi-a susţinut poziţia prin următoarele probe:

- *procesul-verbal cu privire la contravenție cu seria şi nr. MAI05 904865*, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Botanica al DP mun. Chişinău, Barbacari Cristina, prin care ultima a constatat *„ex propriis sensibus”* fapta prejudiciabilă, statuând asupra vinovăţiei persoanei *(f.d.4);*

-*cerere din 07 iunie 2023, semnată de Breahnă Dorin,* potrivit căreia solicită organele de poliție să întreprindă măsuri conform legislației în privința minorului

care la 07 iunie 2023 a pătruns în automobilul său personal și i-a sustras aproximativ 2 000 lei *(f.d. 5);*

- proces-verbal de audiere a victimei Breahnă Dorin din 07 iunie 2023, potrivit căruia comunică despre circumstanțele cazului ce au avut loc la 07 iunie 2023 *(f.d. 6);*

- proces-verbal de cercetare la fața locului din 07 iunie 2023, obiectul cercetării constituindu-l autoturismul de model „*****” cu numărul de înmatriculare „*****” și planșa fotografică unde se observă zgârieturile de pe autoturism *(f.d. 7-8);*

- ordonanță și proces-verbal de ridicare din 07 iunie 2023, potrivit căreia a fost efectuată ridicarea de la Breahnă Dorin a imaginilor video CD din 07 iunie 2023 *(f.d. 8-9, 13);*

- procesul-verbal de constatare din 08 iunie 2023 , prin care se consemnează declarațiile lui *****, care a explicat despre circumstanțele deschiderii mașinii de culoare albă și cum a luat suma de 1 500 lei *(f.d. 10);*

- proces-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional din 08 iunie 2023, care a explicat că a aflat despre faptul că fiul său a furat din automobil, de la proprietarul Breahnă Dorin, se obligă să întoarcă suma de bani înapoi *(f.d. 11);*

- raport din 06 iunie 2023, prin care au fost consemnate rezultatele examinării cauzei și se menționează despre sesizarea asistenței sociale din cadrul Primăriei com. Băcioi despre cazul dat *(f.d.12).*

Instanța subliniază astfel că, fapta contravențională săvârșită de către Covali Raisa a fost constatată personal de agentul constatator și a fost inserată în procesul-verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. MAI05 904865 din 08 iunie 2023 .

Din analiza actului menționat, care în situația relatată *supra* și în condițiile art. 425 alin. (2) – (5) din Codul contravențional constituie o probă pertinentă și concludentă cazului, instanța a stabilit cu certitudine că, Covali Raisa, mama lui *****, care la data de 07 iunie 2023, ora 11:00, aflându-se pe adresa com. Băcioi, str. Testemițeanu, a sustras din automobilul de model „*****” cu numărul de înmatriculare „*****”, suma de 1 500 lei, nu și-a îndeplinit obligațiunile de întreținere, educare și instruire a minorului, cauzând pagubă lui Breahnă Dorin, prin ce a ignorat prevederile art. 60 din Codul familiei.

De altfel, Covali Raisa, a admis existenţa faptei nominalizate, asumându-şi obligaţia de a restitui suma de bani, iar reieșind din procesul-verbal cu privire la contravenţie, a recunoscut vina în comiterea contravenţiei incriminate privind instruirea şi educarea necorespunzătoare a fiului său.

Prin urmare, din probele enunţate, denotă că anume Covali Raisa a comis fapta constatată, adică a asigurat o educaţie necorespunzătoare a copilului, care a generat comiterea unei fapte însoțite de sustragerea sumei de 1 500 lei.

În argumentarea tezelor, instanţa notează că reieşind din at. 18 alin. (2) al Legii privind drepturile copilului nr. 338-XIII din 15 decembrie 1994, părinţii sau persoanele subrogatorii legale poartă răspundere juridică pentru lipsa de supraveghere permanentă a copiilor de vârstă fragedă şi preşcolară.

În subsidiar, instanţa mai statuează că Convenţia ONU privind drepturile copilului prevede în art.18 alin.(1) că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii *părinţi* au responsabilităţi comune pentru *creşterea şi dezvoltarea copilului*, iar părinţii sau, după caz, reprezentanţii săi legali, *sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului*, aceştia trebuind să acţioneze, în primul rând, în interesul suprem al copilului.

La rândul său, conform art. 53 alin. (2) din Codul familiei, *părinţii* poartă răspundere, prevăzută de legislaţie, pentru neîndeplinirea sau *îndeplinirea necorespunzătoare* a obligaţiilor de îngrijire şi *educaţie* a copilului.

Respectiv, potrivit art. 60 alin. (1) şi (2) din acelaşi cod, părinţii au dreptul şi sânt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat, dar tot ei poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.

În aceste condiţii, instanţa notează că anume părintele urma să vegheze activităţile copilului, mediul său social, grupurile de interese, timpul petrecut extraşcolar, la caz însă fiind neglijate de către mama Covali Raisa a acestor obligaţii, care în concluzie au generat comiterea unor fapte grave.

De altfel, în accepţia instanţei, obligaţia de întreţinere a copiilor minori de către părinţi este o obligaţie primordială a membrilor de familie între care pot exista anumite raporturi de întreţinere, iar aceasta se datorează faptului că copiii minori sunt temporar incapabili să-şi asigure de sine stătător existenţa, mai mult ca atât, aceştia necesită a fi *educaţi şi învăţaţi* de a-şi satisface pe viitor, adică la atingerea vârstei de majorat, existenţa proprie.

Această obligaţie derivă din teza că familia reprezintă pentru el, la o scară primordială, o imagine a societăţii în care va trebui cândva să se integreze şi tot ea va lasa amprenta adâncă asupra personalităţii copilului orientând în partea viaţa sa, iar *a contrario*, în cazul neglijării obligaţiilor de intruire şi de educare a copilului la vârsta nominalizată, urmările se identifică ulterior cele mai deseori în acţiuni delincvente etc.

În continuare, conform jurisprudenţei relevante a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: …în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai

importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (*Ruiz Torija împotriva Spaniei*, 9 decembrie 1994, § 29; *Papon împotriva Franţei (nr. 2)*, dec., 15 noiembrie 2001; *Boldea împotriva României*, 15 februarie 2007, § 30).

În acest context, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin probele anexate la dosar și apreciate de instanțe, iar instanța reține că încheierea procesului-verbal este una temeinică, iar fapta contravențională imputată făptuitorului a fost stabilită în acest caz, prin probe acumulate, care indică unanim în privinţa aceleiaşi versiuni de acuzare, pe când făptuitoarea la fel a expus poziţia de recunoaştere a vinei în procesul-verbal cu privire la contravenţie, chiar dacă nu s-a prezentat în şedinţa de judecată.

Respectiv, fapta şi vinovăţia făptuitorului au mai fost stabilite şi cu ajutorul prezumției de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. MAI05 904865 din 08 iunie 2023, actul fiind emis cu respectarea tuturor condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege, dar și cu prezumția de veridicitate, adică reflectă în mod real ceea ce a stabilit autoritatea emitentă, prezumții consacrate expres în art. 425 alin. (2) și 442 alin. (1) din Codul contravențional, care în opinia instanței, sunt legale, în sensul pe care inclusiv instanța europeană îl dă acestei noțiuni **(***Salabiaku împotriva Franței*, hotărârea din 7 octombrie 1988, par. 28; *Telfner împotriva Austriei*, hotărârea din 20 martie 2001, par. 16).

Conjunctura relatată a fost admisă astfel şi de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului și în Decizia *Haiducu şi alţii contra României* din 13 martie 2012, în care a fost statuat că, prevederile art. 6 par. 2 din Convenție nu se opun aplicării unui mecanism care ar instaura o prezumție relativă de conformitate a procesului-verbal cu realitatea, prezumție fără de care ar fi practic imposibil să sancționezi încălcările legislației, intrând în competenta poliției.

În aceste condiţii, instanţa statuează în afara oricăror dubii, că într-adevăr fapta incriminată a avut loc, fiind comisă cu bună-ştiinţă şi respectiv cu vinovăţie de către Covali Raisa, iar astfel, probele apreciate fiecare în parte și pe toate în ansamblul lor, coroborează între ele, se completeze unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert comiterea contravenției imputate acesteia, care se încadrează în limitele laturii obiective a contravenţiei prevăzute la articolul 63 alin. (1) din Codul contravenţional.

Pe lângă aceasta, instanța nu a determinat nici alte circumstanțe prevăzute în art. 441 al din Codul contravențional, care ar înlătura răspunderea contravențională.

În continuare, instanţa reţine că dosarul contravențional în privința lui Covali Raisa pe semnele contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul

contravențional a fost expediat în instanța de judecată pentru examinare în fond, fiind recomandată aplicarea unei sancţiuni *in concreto* sub formă de amendă.

În acest caz, potrivit art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod, iar conform prevederilor art. 41 alin. (1), (2) din acelaşi cod, sancţiunea contravenţională se aplică în funcţie de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de caracteristica persoanei şi de circumstanţele atenuante şi agravante, iar faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se aplică o sancţiune echitabilă, în limitele şi în conformitate cu dispoziţiile codului contravenţional.

Astfel, în calitate de circumstanțe atenuante instanța de judecată apreciază în contextul art. 42 alin. (2) din Codul contravenţional, comiterea pentru prima dată a unei fapte contravenționale, deoarece la materialele cauzei nu au fost administrate probe contrare şi nici nu s-a invocat faptul dat, precum şi recunoaşterea vinei expuse în procesul-verbal cu privire la contravenţie, iar în calitate de circumstanţe care ar agrava răspunderea făptuitorului, instanţa de judecată nu identifică nici un argument în acest sens.

Respectiv, *sub aspectul individualizării pedepsei*, instanța de judecată precizează că, va fi administrată în limitele impuse de art. 30 alin. (2) din Codul contravențional și în limitele stabilite de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, or în conformitate cu art. 22 din Constituție, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos, iar la momentul comiterii şi în prezent, contravenţia incriminată prevedea o sancţiune *cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 15 la 25 de ore.*

Instanța de judecată mai evidențiază că orice sancțiune juridică, inclusiv cea contravențională, nu reprezintă un scop în sine, ci un mijloc de reglare a raporturilor sociale, de formare a unui spirit de responsabilitate, iar pentru aceasta nu este nevoie ca în toate cazurile să se aplice sancțiunea maximă, or sancțiunile juridice constituie nu mijloace de răzbunare a societății, ci de prevenire a săvârșirii faptelor ilicite și de educare a persoanelor vinovate.

La fel, conform art. 37 alin. (3) din Codul contravenţional, munca neremunerată în folosul comunităţii poate fi aplicată doar persoanelor care acceptă să execute o asemenea sancţiune, cu excepția contravenției prevăzute la art. 78^1 și 318^1, pentru care acordul persoanei nu este necesar.

În aceste context, instanţa va ţine cont de atitudinea făptuitoarei, care şi-a expus poziţia faţă de acuzaţia adusă prin recunoașterea vinovăției sale, de împrejurările săvârșirii faptei astfel cum a fost reţinută de către instanţă, de comportamentul făptuitoarei la momentul constatării faptei, de necesitatea prevenirii în viitor a unor fapte similare, precum şi faptul că nu se atestă la

materialele cauzei informaţii privind alte antecedente penale și contravenţionale în privința acesteia, care ar caracteriza-o din punct de vedere negativ sau lipsa acordului privind executarea unei munci neremunerate în folosul comunităţii.

În baza celor enunțate *supra*, având în vedere circumstanțele cauzei şi faptul recunoaşterii vinovăţiei de către făptuitor, prin prisma art. 42 alin. (2) din Codul contravenţional, instanța de judecată constată vinovăția lui Covali Raisa, în comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din acelaşi cod și îi aplică făptuitoarei o sancțiune sub formă de amendă în cuantumul minim aplicabil, de 6 unităţi convenţionale, după cum statuează imperativ sancţiunea normei speciale şi care reprezintă echivalentul sumei de 300 lei.

De asemenea, instanţa va informa pe Covali Raisa că în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (3) din Codul contravenţional, aceasta va fi în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale, iar în acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral, cu excepţia cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenţionale, până la cercetarea judecătorească.

În acest mod, la cazul dedus judecării cauzei, instanţa apreciază că făptuitoarea este susceptibilă de executarea unei sancțiuni contravenționale, având împlinită vârsta de 18 ani, dar totodată consideră că în privinţa lui Covali Raisa a putut fi aplicabilă o sancţiune cu un grad mai redus de severitate şi la limita minimă a acesteia, în cuantumul nominalizat, or instanţa nu manifestă intenţia agravării situaţiei făptuitorului, ci doar pedepsirea sa corespunzător faptei comise de acesta.

În conformitate cu prevederile art. 34, 395, 400 alin. (5), 460 şi 462-463 din Codul contravențional, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se recunoaşte vinovată **Covali Raisa**, în comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional și i se aplică acesteia o sancțiune cu amendă în cuantum de 6 (şase) unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 300 (trei sute) lei.

Se explică lui **Covali Raisa** că, în conformitate cu art. 34 alin. (3) din Codul contravențional, este în drept să achite jumătate în amenda stabilită, dacă o plăteşte în cel mult 3 (trei) zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale, iar în acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 (cincisprezece) zile, la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
judecătorul **Olga BEJENARI**